

Dersim Kıyımı Tartışmalarına Bir Katkı
2012-11-28 11:15:00

Başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın 23 Kasım'da yaptığı konuşmada 1937, 1938 ve 1939 yıllarında Dersim'de maalesef büyük bir dram yaşanıyor. Havadan, karadan, toprakla, hattı gaz bombalarıyla, Dersim'de hareket eden her şey, çocuklar, kadınlar katlediliyor sözleriyle Dersim kıyımını mahkûm etmesi ve aynı konuşmada Eğer devlet adına özür dilemek gerekiyorsa ve böyle bir literatür varsa ben özür dilerim ve diliyorum demesi ülkede önemli bir tartışma başlattı. Erdoğan'ın söyledikleri üzerine sol adına yapılan yorumların büyük çoğunluğu, Türkiye'de sol siyaset kültürü ve anlayışının ne denli geri bir konumda durduğunu ya da ne denli gerilere savrulmuş olduğunu bir kez daha gösterdi. Bu eleştiri ve suçlamalar şöyle özetlenebilir:

Erdoğan Dersim için özür dilerken tutarsız, ikiyüzlü ve içtenliksizdir. O bunu, siyasal hesaplarla (CHP'ni yıpratmak, kendi partisinin konumunu güçlendirmek için vb.) yapmaktadır.

O bu konuyu, gündemi değiştirmek, hâlihazırda devletin KCK operasyonlarını ve Kürt halkına vb karşı yürüttüğü baskı kampanyasını unutturmak için yapmaktadır.

O bu konuyu Dersim kıyımının devam ediyor olmasının ve Kürtlere karşı sürdürülen ne demekse!- siyasal soykırım'ın üzerini örtmek için gündeme taşımaktadır.

O bu konuyu, AKP hükümetinin Van depremindeki beceriksizlikliğinin üzerini örtmek için gündeme getirmiştir.

Burada şunu sormak gerekiyor: AKP hükümetini sergilemek isteyenler neden bu zavallı ve ancak kendilerini inandırabilecek eleştirilerle yetinmektedirler? Acaba, bölgedeki ve dünyadaki gelişmelere körlük-sağırılık derecesinde ilgisiz ve duyarsız olan Türkiye solunun ve Kürt ulusal hareketinin aklına, neden AKP

hükümetinin Türkiye'yi bir savaşın eşiğine getirdiği olgusu gelmiyor? Onlar, neden Dersim kıyımı tartışmasının halkın ve kamuoyunun dikkatini Türkiye'nin ABD-NATO-İsrail'le bağlaşma halinde Suriye'ye yapacağı ve hatt yapmakta olduğu gerici asker müdahaleden uzaklaştırmak için gündeme getirmiş olabileceğini akıllarına getirmiyorlar?

Hükümetin Türkiye'yi, Suriye ve İran'a karşı emperyalist-Siyonist cephede mevziye soktuğunun, ülkeyi ve bölgeyi büyük bir yıkıma yol açacak ve bölge halklarına büyük acılar çektirebilecek bir savaşa sürüklemekte olduğunu ve hlihazırda bu konunun gündemin birinci maddesi olduğu, daha doğrusu olması gerektiği gerçeğinin altını çizerek devam ediyorum sözlerime.

Eleştirmekte olduğum anlayış sahiplerinin yaklaşımı neden yanlış ve ilkel bir nitelik taşımaktadır? Kendilerinin kabaca özetlemiş olduğum bu gerekçelerinin arkasında her şeyden önce, Başbakan Erdoğan'ın Dersim çıkışını, onun siyasal motif ve amaçlarına bakarak yargılama anlayışı yatmaktadır. Bu politikacının sözkonusu çıkışı, çağdışı burjuva ana muhalefet partimizin içinde meydana gelen bir tartışmayı fırsat bilerek başlatmış olduğu doğrudur elbet. Ancak, başka bazı alanlarda olduğu gibi siyasette de önemli olan belli bir söylemin ya da eylemin ardında yatan siyasal motif ve amaçlar DEĞİL, bu söylem ve eylemin objektif etki ve sonuçlarıdır. En iyi niyetlerle söylenen bir söz/ yapılan bir eylem tam tersi sonuçlara yol açabileceği gibi (cehenneme giden yol iyi niyet taşlarıyla döşenmiştir!), bunun tersi de pekl olanaklıdır.

Marksistler ya da tutarlıdemokratlar öndegelen bir siyasal figürünönemli bir açıklamasını, bu somut durumda Dersim özürünü, onun bunu hangi subjektif niyet ve hesaplarla yaptığını esas alarak değerlendirmez/ değerlendiremezler onlar bu özürün işçi sınıfının ve diğer ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanların siyasal bilinçlenmesi ve onların devrimci savaşmaları üzerindeki gerçek ya da potansiyel etkisini esas alarak yaparlar değerlendirmelerini. Geçenlerde bir arkadaşına gönderdiğim bir e-mektupta aşağı yukarı şöyle demiştim:

R. Tayyip Erdoğan Dersim'i, ne için ve hangi motivasyonla kaşımaya girişmiş olursa olsun, bu tartışma kısa vadede hangi burjuva partisine bir avantaj sağlayacak olursa olsun, Türk devletinin en ağır suçlarından birinin herkesin gözü önünde açık ve yaygın bir biçimde tartışılması olumlu olacak ve özellikle Türk halkının siyasal eğitimine katkıda bulunacak. Bu, şimdiden oluyor da. Bu tartışma, Osmanlı-Türk gericiliğinin gerek Dersim öncesinde ve gerekse Dersim sonrasında işlediği ağır suçlarının ele alınması ve hepsinden önemlisi üzerine tartışılmaz' damgası vurulan tüm konuların tartışılabilmesi için elverişli bir siyasal-kültürel ortamın oluşmasına da yardımcı olacaktır. Devrimci ve demokrat güçlere düşen, R. Tayyip Erdoğan'ın fırsatçılığını, ikiyüzlülüğünü, içtenliksizliğini öne çıkarmak (ki, bir ölçüde bu da yapılmalı) değil, bu tartışmayı Osmanlı-Türk gericiliğinin son yüzyıl içinde işlediği ağır suçların tümünü açığa vurmak için bir ÇIKIŞ NOKTASI olarak kullanmaktır. Nasıl gerçek bir demokratikleşmenin sorumluluğu toplumun ezilen/ sömürülen sınıf ve katmanlarının ve onların siyasal öncülerinin omuzlarında ise, Osmanlı-Türk gericiliğinin suçlarının açığa vurulmasının sorumluluğu da gene bu güçlerin omuzlarındadır. Onların omuzlarındadır çünkü daha şimdiden Türk burjuva gericiliğinin çeşitli sözcüleri hasar kontrol' moduna girdiler. Bunlar bir yandan Dersim kırımını çok da önemli olmayan bir hata' gibi göstermeye çalışırken, bir yandan da tekil bir olay' gibi sunmaya çalışmaktadırlar ve çalışacaklardır. Ama, işin içinde AKP ve siyasal İslm'in kendi anti-Kemalist tarih yazıcılığını dayatma çabasının ve İttihatçı-Kemalist çizgiyle kendince hesaplama plnının olması, bu itiş-kakışın daha uzunca bir süre devam edebileceğini de gösteriyor. Gerçek devrimci ve demokrat güçlerin bu çelişmeden rahatsız olması için hiçbir neden yok ama sadece bu itiş-kakışı seyretmek de yetmez.

Türk gericiliğinin en kirli çamaşırlarının görece küçükbir bölümünün bile olsa HERKESİN gözü önünde sergilendiği, TV kanallarında, internet sitelerinde, radyolarda ve gazetelerde bu konunun yeniden ve yeniden tartışıldığı, böylece Dersim kıyımını işitmemiş olan milyonların Türk devletine ilişkin değer yargılarının sarsıldığı, en gericici kişi ve çevrelerin bile Bu bir isyandı biraz aşırıya gidilmiş olsa da gereği yapıldı. Ama keşke o kadar ileri gidilmeseydi! türünden bir savunma konumuna çekilmek zorunda kaldığı bir momentte bulunuyoruz. Bu açıklamanın ve onun yankılarının Türk toplumunun

şovenizmle ve militarizmle yoğrulmuş kollektif bilincinde bir sarsıntıya yol açmakta olduğunu görmezden gelmek, bütün bunları önemsememek, bunlara dudak bükme ve Erdoğan'ın tutarsız, ikiyüzlü, içtenliksiz olduğu gerekçesiyle ağlaşmak, en iyimser anlatımla devrimci siyaset sınavında çıkmak ve kendi iktidarsızlığını itiraf etmektir. Erdoğan'ın bu adımı bugünün CHP'ni yıpratmak ve Alev halk arasında AKP'nin nüfuzunu arttırmak için attığını varsayalım. Bunun böyle olması, bu tartışmanın Türk burjuva devletinin ve onun ordusunun saygınlığına ve kitlelerin ve özellikle onların daha geri katmanlarının devlete ilişkin gerici önyargılarına ağır darbeler indirmekte olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyor. (1) Buna, öndegelen bir Türk devlet adamının Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir kıyımdan ötürü kamuoyu önünde özür dilemesi ve -niyeti ne olursa olsun- bunun yolunu açmış olması olgusu eklenmiş bulunuyor. Türk halkının geniş katmanları, Dersim'deki korkunç kıyımı anladıkları ölçüde Osmanlı-Türk gericiliğinin Ermeni, Süryani, Rum, Kürt halklarına, işçi sınıfına ve onların siyasal öncülerine, devrimci aydınlara vb. karşı onyıllardır sürdürdüğü beyaz terörü de anlamaya başlayacaklardır. Onlar haklı olarak, Dersim'de 1937-38'de bunu yapmış olanların Dersim-öncesinde ve Dersim-sonrasında da benzer suçlar işlemiş olabileceğini düşünmeye başlayacak ya da böylesi suçların işlenmiş olduğu yolundaki bilimsel savlara daha serinkanlı bir biçimde yaklaşabileceklerdir.

Biz Marksistler mülksahibisınıfların iktidarına ve üretim araçlarının özel mülkiyetine karşıyız bunların yerine işçi sınıfı başta gelmek üzere sömürülen sınıfların iktidarının ve üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinin geçirilmesini savunuyoruz. Yakın hedefimiz Türkiye'de (son yılların moda reformist anlatımıyla sadece AKP hükümetinin değil) bütün fraksiyonlarıyla işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ve onun devletinin devrilmesi ve emekçi sınıf ve katmanların devrimci-demokratik iktidarının kurulmasıdır. Bir Marksist, Başbakan Erdoğan'ın Dersim kıyımına ilişkin açıklaması ve özürüne şöyle yaklaşır: Türk burjuva devletinin Dersim'de işlediği ağır suçların herkesin gözü önünde tartışılması bizim demokratik ve sosyalist hedeflerimize varmamızı kolaylaştıracak mıdır, yoksa bunu zorlaştıracak mıdır? Bu sorunun yanıtı bellidir. Bu tartışma Osmanlı-Türk gericiliğinin tüm suçlarını gündeme getirmenin ve mahkûm etmenin subjektif koşullarını olgunlaştırmaya hizmet edecektir. Bugün BU KONUDA Marksistlere ve devrimci-demokratlara düşen öncelikli görev şudur: Dersim tartışmasının genişletilerek sürdürülmesi,

Kemalist gericiiliğin ve onun bugünkü uzantılarının ırkçılığa varan çizgisinin mahkm edilmesi, Dersim kıyımına ilişkin tüm belge ve arşivlerin açılması, Dersim’de öldürülen ve yaralanan insanların çocuk ve torunlarından devlet ya da TBMM adına özür dilenmesi ve onların ve yaşayan/ yaşamayan büyüklerinin uğradıkları madd ve manev zararın karşılanması vb.

Geçerken, özellikle BatıAvrupa, ABD, Avustralya ve Güney Afrika’da yöneticilerin ezilen ulus, sınıf ve katmanlara onyıllar, bazan da yüzyıllar boyu çektirdiklerinden ötürü özür dilemelerinin hiç de öyle radikal bir tutum olmadığını anımsatmak isterim. Sözkonusu suçları işleyen egemen sınıfın siyasal ve ekonomik konumunu bazı ufak-tefek ve çoğu kez göstermelik önlemlerle muhafaza etmeye devam ettiği koşullarda özür, aslında varolan kapitalist sistemin temellerini sağlamlaştırmaya, ona kitleler katında bir ideolojik meşruiyet kazandırmaya hizmet eder. Dolayısıyla bazılarının sandığının tersine, İkinci Dünya Savaşı sonrası Almanyası’nda Konrad Adenauer, Willy Brandt gibi gerici ve anti-komünist politikacıların ya da 1990’larda Güney Afrika Cumhuriyeti’ndeki ırkçı beyaz yöneticilerin ve ABD Devlet Başkanı Bill Clihton’ın değişen iç ve dış güç dengeleri uyarınca yaptıkları özür dilemeler, esas itibariyle bir göz boyamadan öte gitmemişlerdir ve gidemezler de. (2) Gerçek bir özür faşizmin, ulusal zulmün, ırkçılığın, militarizmin kökünün kazınması, varolan sistemin yıkılması ve yerine devrimci bir işçi-emekçi iktidarının kurulmasıyla olanaklıdır ancak. Ama Marksistler bu saptamadan yola çıkarak nihilizme sapmazlar yani onlar işlenen ağır suçlardan ötürü yeri geldiğinde egemen sınıflardan özür talep edilmesinden yana olabilir ve böylesi süreçlerden, sistemi ve onun yöneticilerini sergilemek ve kitlelerin demokratik ve sosyalist bilincini yükseltmek ve onların savaşımını ilerletmek için yararlanırlar.

Öte yandan biz Marksistler, Başbakan Erdoğan’ı böylesi bir özür dileme eyleminden ötürü kınamayız da. Kınamayız çünkü sınıfsal konumunun, yükselmekte olan İslm burjuvazinin bu gerici bir temsilcisinin tutarlı demokratik bir tavır almasına HİÇBİR ZAMAN izin vermeyeceğini biliriz. Objektif olarak sadece bugünün CHP’ne değil, tek parti döneminin CHP’ne de yakın duran ve İttihatçı-Kemalist gericilikle ideolojik bağlarını hl koparmamış

olan TKP kökenli grup ve kişiler ise bu gerçekliği kavrayamıyorlar. Dahası onlar, Dersim kıyımı konusunda devletin resm çizgisini bugün bile savunmaya çalışan CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'ndan çok Başbakan Erdoğan'ı hedef alır ve onu tutarsızlıkla, ikiyüzlülükle, içtenliksizlikle suçlarken Erdoğan'dan radikal demokratik bir adım beklediklerini ve dolayısıyla içine düştükleri zavallı ve trajikomik durumu ele veriyorlar. (3) Aslında TKP kökenli grup ve kişilerin bu tutumu hiç de şaşırtıcı değil. Kendi sağcı ve pro-İttihatçı-Kemalist çizgilerini abartılı ve ölçüsüz bir AKP hükümeti-karşıtı propaganda ve ajitasyonla kamufle etmeye çalışan bu kişiler, gerek Şeyh Said isyanı ve gerekse Dersim direnişi konusunda, burjuva devletini desteklemiş olan geçmişin TKP'nin yolundan yürümeye devam etmektedirler. Tam da burada, başında Şefik Hüsnü'nün bulunduğu menşevik ve sosyal-şoven TKP'nin bu iki konuda söylediklerine göz atmakta yarar var.

TKP'nin yayım organıOrak Çekiç, Şeyh Said ayaklanmasını ele alan 26 Şubat 1925 tarihli 6. sayısının manşetinde şöyle diyordu:

İrticaın başında Şeyh Said değil, derebeylik duruyor, irticaa karşı mücadelesinde halk Hükümetledir.İlk sayfadaki "Kahrolsun İrtica" başlıklı yazıdaysa,

Ankara Büyük Meclisi'nde müfrit sol burjuvazinin tırnakları, kafasına kurun-u vustayı dolamış yobazların gırtlığına yapıştı. (Mete Tunçay,Türkiye'de Sol Akımlar, İstanbul, BDS Yayınları, s. 195) sözleri yer alıyordu. Bu derginin 5 Mart 1925 tarihli 7. ve son sayısında da aynı konuya değinilmiş ve,

Yobazların Sarıkları Yobaz Zümresine Kefen Olmalı! Yobazlarıyla, Ağalarıyla, Şeyhleriyle, Halifeleriyle, Sultanlarıyla Birlikte Kahrolsun Derebeylik! İrtica ve Derebeyliğe Karşı Mücadele İçin: Köylüler (Köy Meclisleri), Ameleler (Sendikalar) Etrafında Teşkilatlanmalıdırlar (aynı yerde, s. 199) denmişti. Öte yandanOrak Çekiç'in aynı sayısında, Şeyh Said ayaklanması için İngilizlerin oynattığı irtica kuklası anlatımı kullanılmıştı. Yani bu Parti, ezilen ulusun ezen ulusa karşı savaşımının gerici bir önderliğe sahip olduğu durumlarda bile demokratik bir yan taşıdığını, devrimci prolateryanın işte bu demokratik yanı desteklemesi gerektiğini anlayamamıştı. Dahası o, komünist bir partinin ezilen ulusun kendi yazgısını belirleme HAKKINI kayıtsız koşulsuz desteklemesi

gerektiğini ve egemen ulusun proletaryasının, kendi egemen sınıfının ezilen ulusa uyguladığı baskının bütün belirtilerine karşı kararlı bir savaşım vermekle yükümlü olduğunu da unutmuş ya da hiç anlayamamıştı.

Dolayısıyla o, ordunun ve hükümetin Şeyh Sait ayaklanmasına karşı giriştiği bastırmaharektini kayıtsız koşulsuz destekledi. Ancak bu kuyrukeci tutum, hükümetin Şeyh Sait ayaklanmasını bahane ederek tüm muhalefet gruplarına karşı giriştiği saldırıdan TKP'nin de nasibini almasına ve bundan bir hafta sonra, yani 12 Mart 1925'de OrakÇekiç'i de kapatmasına engel olmayacaktı. TKP, 1937 yaz aylarında başlayan Dersim direnişi sırasında da, bu kez zorunlu ya da daha doğrusu kerhen illegal bir konumda bulunmasına rağmen, ordudan ve hükümetten yana tutum almakta duraksamadı. Ayaklanma sırasında TKP adına Rasim Davaz imzasıyla yayımlanan yazıda şunlar söyleniyordu:

Feodal unsurlar, Kemalist parti tarafından gerçekleştirilen reformlara rağmen, bugüne kadar ülkenin bu sapa bölgesinde barınmayı başarmışlardır. Bu bölgeye, geçtiğimiz yıl, Tunceli adı verilmişti. Dersim'in hkim tabakaları, yürürlükteki yasalara rağmen, kendi yasa dışı ayrıcalıklarını koruyabilmişlerdir... İsyanın arifesinde tapu kadaastro idaresi, feodal aşiret reislerinin elinde bulunan halka ait malların incelenmesi ve saptanmasına ilişkin hükümet tedbirlerini uygulamaya başlamıştı. Bu durumda feodalizm, kendi yasa dışı egemenliğinin iktisad temellerini yitirme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu hissetti. İşte, özellikle bu tedbir, isyana yol açan neden olmuştur. (Sosyalizm ve Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi, Cilt 6, İstanbul, İletişim Yayınları, 1988, e-448)

Bu tartışmalar sırasında, Türkiye'de siyasal İslm'in gerici ve karşı-devrimci bir nitelik taşıdığı olgusundan ve bugün AKP'ni oluşturan kadroların tek parti dönemi CHP'nin içinde oldukları yolundaki tartışmalı savdan yola çıkarak, Dersim kıyımından AKP'nin, Kemalist klikle AYNI ÖLÇÜDE sorumlu olduğunu ileri sürenlere de rastladık. Bu argümanda dile getirilen olgu, -siyasal İslm'in gerici niteliği- doğrudur. (4) Ancak ardından ileri sürülen sav, ancak kısmen doğru, yani esas olarak yanlıştır. Dersim kıyımının gerçekleştirildiği 1937-38 yıllarında iktidar, hiçbir rakip burjuva partisine siyaset ve yaşam hakkı

tanımayan ve İttihat ve Terakki geleneğinin mirasçısı olan Kemalist kliğin elinde bulunuyordu. (5) Bu yıllarda sendikalar, dinsel tarikatlar ve bazı istisnalar dışında dernekler vb. hep yasak kapsamındaydı. Çok sonraları siyasal İslm'a dayanan partileri oluşturacak olan akımın temsilcileri tek parti iktidarı yıllarında ne açıkça siyaset yapabilecek, ne de kendi görüşlerini dile getirebilecek konumdaydılar. Siyasal İslm'ın en öndegelen ideologu Said-i Nursi'nin uzun yıllar sürgünde yaşamak zorunda bırakılması ve kitaplarının yasaklanması, bunun en elle tutulur kanıtıdır. Siyasal İslm üzerindeki baskılar, tek parti diktatörlüğü döneminin sona ermesi ve özellikle de 14 Mayıs 1950'de Demokrat Parti'nin iktidara gelmesiyle azalmaya yüz tuttu. Ama siyasal İslm ya da ona dayanan partiler AKP'nin 3 Kasım 2002 seçimlerinden sonra kendi hükümetini kurmasına kadar gerçek siyasal iktidarın çeperinde kalmaktan ileri gidemediler. (Hatt bu tarihi AKP'nin asker kliğin ve ortaklarının -tümüyle kıramadığı- direncini altetmeyi iyi-kötü başarabildiği 2007'ye kadar götürebiliriz.) Siyasal İslm'ın iktidarda bulunmadığı onyıllar boyunca bu hareketin ana gövdesinin ya da onun en aktif kesimlerinin gerici, anti-komünist ve devlet-yanlısı bir çizgi izlemiş oldukları doğrudur. Söz konusu güçler tek parti diktatörlüğü döneminde Kemalist sağ partinin ve 1950'lerden bu yana Demokrat Parti, Adalet Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi gibi çeşitli gerici ve faşist partilerin bağlaştığı ya da yedek gücü konumunda olmuş, bu partilerin ve özellikle de derin devletin işçi sınıfı hareketine, Kürt ulusal hareketine ve devrimci ve demokratik güçlere karşı gerçekleştirdiği saldırı ve provokasyonlara let olmuşlardır. Ancak siyasal İslm'ın ana gövdesinin bu genel yaklaşım ve çizgisinden ötürü en ağır bir biçimde eleştirilmesi, sergilenmesi ve suçlanması gerekli oluşu, yaşanmış olan insanlık suçlarının esas sorumlusunun İttihatçı-Kemalist klik olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

BugünküAKP'nin kökeni ise esas olarak, 1970'te Necmettin Erbakan'ın kurduğu Mill Nizam Partisi'ne dayanmaktadır. (6) Ancak o günden bu yana önemli değişiklikler geçiren, 14 Ağustos 2001'de mill görüş gömleğini çıkararak AKP'ni kuran ve Mill Nizam Partisi- Mill Hkimet Partisi-Refah Partisi-Fazilet Partisi çizgisinden belli ölçülerde uzaklaşan yenilikçi kanadın Dersim kıyımından ve Osmanlı-Türk gericiliğinin diğer kıyımlarından asker klikle ve Kemalist sağcı partiyle (CHP) AYNI ÖLÇÜDE sorumlu olduğunu ileri sürmek, gerçeklerle bağdaşmaz. Böyle bir mantıkla hareket ettiğimizde Ermeni ve Süryani jenosidlerinden, Rum kıyımından, Rum-Türk nüfus

mübadelesinden, 1925 ve 1930 Kürt isyanlarının kanla bastırılmasından, 1942'de gayrimuslim yurttaşlara konan Varlık Vergisinden, 6-7 Eylül 1955 pogromundan, 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 asker-faşist darbelerinden, 1 Mayıs 1977 Taksim kıyımından, Aralık 1978 Maraş kıyımından, 1981-84 yılları arasında Diyarbakır Asker Cezaevi'nde yaşanan cehennemden, PKK'nın gerilla savaşına başladığı 15 Ağustos 1984'den bu yana Kürt halkına karşı uygulanan ve binlerce insanın yaşamına mal olan zulüm ve kıyımdan, Mart 1995'de yaşanan Gazi Mahallesi kıyımından, 19 Aralık 2000'de gerçekleştirilen Hayata Dönüş Operasyonundan, hatt 2 Temmuz 1993'de Sivas'ta gerçekleştirilen Madımak oteli kıyımından vb. siyasal İslamın da İttihatçı-Kemalist gericilikle AYNI ÖLÇÜDE sorumlu olduğunu savunmamız gerekir. Bununsa çok açık bir haksızlık ve tarihsel gerçekleri göz göre göre çarpıtmak anlamına geleceği ve objektif olarak İttihatçı-Kemalist gericiğin suçlarını hafifletme, sulandırma ve göz ardı etmeye hizmet edeceği bellidir.

Peki, burjuvazinin iki fraksiyonu arasındaki savaşımın sürmesine ve Türkiye'nin asker kliğin güdümündeki yarı-faşist bir rejimden gerici bir burjuva demokrasisine geçmekte oluşuna bağlı olarak tabuların kırılmakta, dillerin açılmakta olduğu bu dönemde Marksistler ve devrimci demokratlar ne yapmalılar? Onlar, bu çatlağın ve bu geçiş sürecinin sunduğu olanakları, kitleler arasında en geniş demokratik ve sosyalist ajitasyon ve propaganda için kullanmaya, Osmanlı-Türk gericiliğinin tüm ağır suçlarını en kapsamlı bir biçimde sergilemeye ve özellikle de Türk-olmayan halklara karşı yürütülmüş ve yürütülmekte olan kıyımlara let edilmiş ve edilmekte olan Türk işçilerini ve diğer sömürülen emekçilerini siyasal olarak aydınlatmaya ve onları enternasyonalist bilinçle donatmaya çalışmalıdırlar. Gerçek bir devrimci alternatif ancak bu yolla hazırlanabilir Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfının ve diğer sömürülen emekçilerinin Sovyet iktidarı ve proleter diktatörlüğü uğruna savaşımı ancak bu yolla ilerletilebilir.

Unutulmaması gereken çok kritik bir husus da şu: Son derece büyük bir önem taşımakla birlikte Dersim kıyımtartışması Türkiye'nin biricik, hatt bölgedeki gelişmeler dikkate alındığında- en önemli gündem maddesi değildir. Türk işçilerini ve diğer sömürülen emekçilerini enternasyonalist bilinçle donatma

görevi iki ana görevle elele yürütülmelidir. Bunlardan birincisi, AKP hükümetinin Kürt halkına, Türkiye işçi sınıfına, devrimci gençlere ve demokrat aydınlara karşı sürdürdüğü baskı ve terör kampanyasıyla savaşım görevi ve ikincisi, ABD ile İsrail'in ve onlara eşlik eden AB emperyalistlerinin kuyruğuna takılan Türkiye'nin Ortadoğu'da bir savaş macerasına sürüklenmesine karşı savaşım görevidir. Devrimci ve demokratik güçler birinci görevin farkındadırlar ancak ikinci görev neredeyse bütünüyle unutulmuştur.

Türkiye çoktandır, Suriye-İran-Hizbullah-HAMAS direnişeksenini kırmak ve zayıflatmak için çevrilen dolaplar ve sürdürülen emperyalist-Siyonist kampanyada koçbaşı rolünü üstlenmiştir. Türkiye aylardır, Suriye Ulusal Meclisi adı altında örgütlenmiş bulunan gerici Suriye muhalefetine ev sahipliği yapmakta, her türlü uluslararası diplomasi kuralını bir yana atarak Esad rejiminin yıkılması için açıkça çağrı yapmakta, bu ülkeye ekonomik yaptırım uygulamaktadır. Hatt, Antakya'da üslenmiş bulunan Özgür Suriye Ordusu adlı terörist grubun Türk ordusunun koruması ve desteğiyle Suriye topraklarında operasyonlar yapmakta olduğu ve aynı bölgede çok büyük olasılıkla ABD, Britanya, Fransa, Katar istihbarat servislerinin ve özel kuvvetlerinin elemanlarının da bulunduğu dikkate alındığında Türkiye şimdiden edimsel olarak savaş halindedir. İran'a karşı da düşmanca bir tutum takınmış olan Türkiye'nin, ABD-İsrail-NATO provokasyonlarına bağlı olarak Suriye'ye karşı doğrudan ve daha geniş ölçekli bir asker operasyona girişmesi ve Ortadoğu'da bir dizi devletin içine çekilebileceği bölgesel bir savaşın patlak vermesi olasılığı giderek artmaktadır. Bütün bu olgular bedelini işçilerin ve diğer emekçilerin ödeyeceği ve şimdiden ödediği emperyalist ve gerici savaşa karşı ve başını AKP hükümetinin çektiği Türk gericiliğinin asker maceralarının önünün kesilmesi uğruna yürütülmesi gereken kavganın önemini arttırmakta, hatt ona yaşamsal bir önem yüklemektedir. Yurtta, Ortadoğu'da ve dünyada barış! sloganı bugün devrimci bir anlam kazanmış bulunuyor.

DİPNOTLAR

(1) Lenin Ekim Devriminin öngününde yazdığı ve devrimin patlak vermesi

üzerine sevinerek yarım bıraktığı ünlü broşüründe şöyle diyordu:

Devlet'e ilişkin oportünist önyargılara karşı bir savaşım yürütmeksizin, emekçi yığınların genel olarak burjuvazinin ve özel olarak emperyalist burjuvazinin etkisinden kurtuluşu olanaksızdır. (Devlet ve Devrim'in 1. basısına Önsöz'den, Collected Works, Cilt 25, Moskova, Progress Publishers, 1977, s. 381)

(2) ABD Başkanı Bill Clinton Şubat 1999'da gerçekleştirdiği Orta Amerika ziyareti sırasında bir konuşma yaptı. ABD tarafından eğitilen, silhlandırılan ve desteklenen Guatemala güvenlik güçlerinin 200,000 kişiyi katletmesini belgeleyen Tarihsel Aydınlatma Komisyonu raporunu değerlendiren Clinton şöyle dedi:

Raporda anlatılan türden şiddetli ve yaygın baskıyı gerçekleştiren asker güçlere ve istihbarat birimlerine verdiğimiz desteğin yanlış olduğunu açıkça belirtmeyi önemli görüyorum... Ve ABD bu hatayı yinelememelidir. Bunun yerine biz, Guatemala'da barış ve yeniden uzlaşma sürecini desteklemeye devam etmeliyiz ve edeceğiz.

Yasemin Çongar ise, 15 Mart 1999'de Milliyet gazetesindeki köşesinde bu konuda şunları yazıyordu:

ABD Başkanı Bill Clinton'ın bölgeye ziyaretinde, özellikle Guatemala ve El Salvador durakları, tarih önemde buluşma ve demeçlere sahne oldu. Çongar, daha sonra, bir ay önce, yani Şubat 1999'da yayınlanan Tarihi Açıklığa Kavuşturma Komisyonu'nun raporunun ve Clinton yönetiminin gizliliğini kaldırdığı belgelerin, ABD'nin desteğiyle sürdürülen iç savaşlarda Guatemala'da (1990 yılında nüfusu 9,340,000) 1960-96 yılları arasında 200,000 kişinin ve El Salvador'da (1990 yılında nüfusu 5,220,000) 1980-92 yılları arasında 70,000 kişinin öldüğünün kanıtladığını söyledikten sonra bay Başkan'ın Guatemala ve El Salvador halklarından özür dilediğini belirtiyordu. Her iki ülkede de, vaktiyle bu ülkelerdeki gerici ve faşist rejimleri silhlandırılan ve aktif olarak destekleyen ABD emperyalizmine karşı silhlı savaşım vermiş

kimi milletvekili bazı eski gerilla savaşçılarının, yani kendini bir koltuğa satmış olan bugünün döneğlerinin de katıldığı toplantılarda konuşan Clinton,

ABD adına şunu açıkça söylemeliyim ki, şiddet ve yaygın baskı uygulamış olan asker güçlere ve istihbarat birimlerine destek verilmesi yanlıştı. ABD bu hatayı tekrarlamamalıdır diyordu.

(3) Biraz gecikmeli de olsa TKP'nin ve TBKP'nin son genel sekreteri Nabi Yağcıl Aralık tarihli yazısında kendi adına Dersim kıyıma için şu sözlerle özür diledi:

Bu katliamı dile getiren ilk kişi değil kuşkusuz ama dile getiren ilk başbakan ve özür dileyen ilk devlet adamı olarak Tayyip Erdoğan'ın tarihe iz bıraktığına kuşku yok.

Yalnız bu değil, daha önemlisi, Dersim nedeniyle yapılan yüzleşme çağrısı, Başbakan'ın niyetinden bağımsız olarak 1915 nedeniyle Ermeniler, varlık vergisi uygulamaları gibi uygulamalarla zulmedilen Yahudi, Rum ve tüm diğer azınlıklara karşı da yüzleşme davetidir aslında

Bu nedenle kendi adıma ve bu duygularımı paylaştığına inandığım yoldaşlarım, dostlarım adına Dersim katliamına TKP'nin yanlış bakışı nedeniyle açıkça özür diliyorum. Ne var ki bu borç yalnız sözle değil bugün Kürt halkının yanında olarak ve baskılara karşı durarak ve dünkü yanlışla neden olan Kemalist milliyetçiliği bugün de eleştirerek, vesayetçi devlete karşı çıkarak ödenir. (Kürtlere rağmen sorun,Taraf, 1 Aralık 2011)

(4) Ben bu konuyu yıllar önce ele almış ve DHKP-C'nin görüşlerini yansıtan ve siyasal İslm'la sol arasında bazı taktiksel bağlaşmalar olabileceğini savunanKurtuluşdergisinin yaklaşımını şu sözlerle eleştirmiştim:

Siyasal İslm'ın yalnızca Refah Partisi tarafından temsil edilmediği, homojen bir bütün oluşturmadığı, hatt tabanı ile önderliği arasında açığa çıkarılması gereken çelişmeler olduğu doğrudur. Ancak herşeyden önce, onunburjuvabir

akım/ hareket olduğu ve gerici ve karşı-devrimci bir siyasal kimlik taşıdığı konusunda kafalar net ve açık olmalıdır...

Geleneksel burjuva partilerinden farklı olarak, örgütlü ve aktif bir kitle tabanına sahip bulunan, camilerden, yasal ve yasadışı Kuran kurslarından, İmam Hatip okullarından, tarikatlardan oluşan doğal bir siyasal-örgütsel altyapı üzerinde yükselen ve emperyalist ülkelerden gerici Arap ülkelerine kadar uzanan bir dizi uluslararası ekonomik ve siyasal ilişkileri de bulunan siyasal İslm, bugün öncelikle orta burjuvazinin görece geniş kesimlerinin ve işbirlikçi-tekelci burjuvazinin bir kesiminin çıkarlarını temsil etmektedir. Buna bağlı olarak Kurtuluş, Türkiye'nin özgün siyasal tarihinin ve sınıf savaşımı deneyiminin devrimci hareketin, hiç bir ilerici geleneği bulunmayan İslmcılarla' bir eylem birliğine ya da bağlaşmaya girmesini olanaksız kıldığını da göremiyor. Ülkemizin yakın tarihinin hiç bir döneminde siyasal İslm ya da onun herhangi bir fraksiyonu, devrimci yığın hareketi içinde yer almamış, hatt devrimin tutarsız ve sallantılı bağlaşığı olarak konumlanmamıştır. Tersine, özellikle 1960'lardan bu yana siyasal İslm ve onun çeşitli fraksiyonları, işçi sınıfının, diğer emekçilerin ve Kürt ulusunun karşısında yer almış, egemen sınıflara kitlesel bir anti-komünist taban sağlamışlardır. Egemen sınıfların ve onların partilerinin dinsel gericiği sistemli bir tarzda desteklemelerinin nedeni tam da budur. (Kurtuluş'un Kurtlarla Dansı, 23-25 Mart 1998)

(5) Mustafa Kemal ve çevresinin izniyle 1924'te kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (=İlerici Cumhuriyet Partisi) ile 1930'da kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası daha bir yıl dolmadan, yani ilk fırsatta kapatılmışlardı. Hatt TCF'nin bazı mensupları 1926'daki tartışmalı İzmir Suikastı davasından yargılanmış, bunlardan bazıları idam edilmiş ve bazıları da ağır hapis cezalarına çarptırılmışlardı.

(6) Mill Nizam Partisi 1970'de kuruldu. 12 Mart 1971 asker-faşist darbesinin ardından kapatılan bu parti 1973'te bu kez Mill Hkimet Partisi adıyla kurulmuş, 1970'lerde önce başında Bülent Ecevit'in bulunduğu CHP'yle bir koalisyon hükümeti kurmuş, daha sonra ise geleneksel sağ ve faşist partilerin oluşturduğu Milliyetçi Cephe hükümetlerinde yer almıştı. 12 Eylül asker-faşist

darbesinden sonra kapatılan MSP'nin kadroları 1983'de bu kez Refah Partisi'ni kurdular. Oylarını giderek arttıran, Haziran 1996'da Doğru Yol Partisi ile bir koalisyon hükümeti kuran ve asker kliğın 28 Şubat 1997 örtülü darbesinin esas hedefi olan Refah Partisi Ocak, 1998'de Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı. Refah Partisi'nin yerine kurulan Fazilet Partisi ise Haziran 2001'de kapatıldı ve yerini Temmuz 2001'de Saadet Partisi'ne bıraktı. 14 Ağustos 2001'de ise Fazilet Partisi içinde süregelen tartışmaların ardından, kendilerini yenilikçiler olarak adlandıran kadroların oluşturduğu kanat Adalet ve Kalkınma Partisi'ni kurdu.

3-4 Aralık 2011